

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D., ve věci

žalobkyň: a) Ch. O. S., narozená „X“, státní příslušnost Irák,
b) S. O. S., narozená „X“, státní příslušnost Irák,
obě t. č. pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá - Jezová,
sídlem Jezová 1501, 294 21 Bělá pod Bezdězem,
obě zastoupené Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.,
sídlem Kovářská 939/4, 190 00 Praha 9,

proti
žalované: Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje,
odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a
eskort,
sídlem Masarykova 27, 400 01 Ústí nad Labem,

v řízení o žalobě proti rozhodnutím žalované ze dne 30. 12. 2018, č. j. KRPU-196434-62/ČJ-2018-040022-SV-ZZ, a č. j. KRPU-196428-61/ČJ-2018-040022-SV-ZZ

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého zástupce domáhaly zrušení rozhodnutí žalované Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 30. 12. 2018, č. j. KRPU-196434-62/ČJ-2018-040022-SV-ZZ, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobkyni a) podle ust. § 124 odst. 3 ve spojení s § 124 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), prodlužuje doba zajištění za účelem správního vyhoštění stanovená rozhodnutím žalované ze dne 6. 10. 2018, č. j. KRPU-196434-20/ČJ-2018-040022-SV-ZZ, o 60 dnů. Dále se žalobkyně domáhaly zrušení rozhodnutí žalované ze dne 30. 12. 2018, KRPU-196428-61/ČJ-2018-040022-SV-ZZ, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobkyni b) podle ust. § 124 odst. 3 ve spojení s § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců prodlužuje doba zajištění za účelem správního vyhoštění stanovená rozhodnutím žalované ze dne 6. 10. 2018, č. j. KRPU-196428-20/ČJ-2018-040022-SV-ZZ, o 60 dnů.

Žaloba

2. Žalobkyně v žalobě uvedly, že žalovaná nezohlednila skutečnost, že jsou zvlášť zranitelnými osobami, což vyplývá z následujících faktorů. Žalobkyně jsou nízkého věku, jedná se o ženy, tedy osoby, které jsou samy obzvláště zranitelné, zejména při válečném konfliktu či při nutnosti uprchnout. V zařízení pro zajištění cizinců (dále jen „ZZC“) se nacházejí bez ochrany dalších rodinných příslušníků, kteří jim v průběhu cesty poskytovali potřebné zázemí, fyzickou, finanční a psychickou podporu a zajišťovali jejich bezpečí a fyzickou integritu. Pochází z Mosulu, tedy z oblasti Iráku, ve které po několik let probíhal válečný konflikt. Jsou příslušnice náboženské a etnické skupiny Jezídů, tedy skupiny, která byla vystavována válečným zločinům, zločinům proti lidskosti a byla dlouhodobě systematicky pronásledována a cíleně likvidována. Právě Jezídky byly v průběhu konfliktu v Iráku systematicky vystavovány sexuálnímu násilí. Žalobkyně uvedly, že Islámský stát unesl a sexuálně zotročil několik jejich rodinných příslušnic a blízkých přítelkyň z dětství a že samy byly nuceny žít v permanentní obavě z únosu. Žalobkyně se samy staly terčem pronásledování, když Islámský stát zabil manžela jejich sestry, vybombardoval oblast, kde žily a zapálil jejich dům, čímž jejich rodina přišla o veškerý majetek. V Iráku žily několik let v nevyhovujících podmínkách uprchlických táborů jako vnitřně vysídlené osoby. Žalobkyně zdůraznily, že do ZZC přišly ve chvíli, kdy vyrůstaly po několik let ještě jako děti, resp. mladé dívky, v kontextu konstantního, extrémně závažného násilí a permanentního nebezpečí. Je velmi pravděpodobné, že v důsledku konstantního násilí a nebezpečí jsou žalobkyně silně traumatizovány. Žalobkyně mohou být samy oběťmi sexuálního násilí, trpět posttraumatickým stresovým syndromem či dalšími psychickými problémy. S ohledem na výše uvedené měla žalovaná k žalobkyním přistupovat jako k obětem násilí či potenciálním obětem násilí. O všech uvedených skutečnostech byla žalovaná opakovaně informována zástupcem žalobkyň. Žalobkyně upozornily, že v případě žalobkyně a) se může jednat o extrémně zranitelnou osobu, na kterou zajištění a jeho prodloužení dopadá zvlášť tvrdě. Uvedené vyplývá ze skutečnosti, že by mohla trpět lehkým mentálním postižením či duševní poruchou, která dosud nebyla úřady takto identifikována. Žalovaná tuto skutečnost nijak nezohlednila, neprověřovala její zdravotní a psychický stav a možné dopady jejího umístění do vězeňského prostředí.
3. Žalobkyně dále uvedly, že rozhodnutí o prodloužení zajištění jsou nepřiměřená přinejmenším ve třech aspektech, a to z hlediska negativních dopadů na psychické zdraví žalobkyň a jejich fyzickou bezpečnost, z hlediska celkové délky zajištění a s ohledem na Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

dostupnost možných alternativ, které nebyly dostatečně zohledněny. Prodloužení zajištění má negativní dopad na psychické zdraví žalobkyň, žalobkyně např. začaly kouřit, přestože v minulosti nekouřily. Obávají se o svou budoucnost, zajištění vnímají jako trest, kterému nerozumí. Žalobkyně a) mívá v noci často záchvaty a od doby prodloužení zajištění se žalobkyně odmítají účastnit společných aktivit nabízených sociálními pracovníci. Žalobkyně mají problém porozumět, proč je správní orgány rozdělily, neboť starší sourozenci je měli po celou dobu cesty do Evropy na starost a zajišťovali kontakt se správními orgány. Žalobkyně se také obávají o svou bezpečnost jako dvě dívky, které jsou do zařízení umístěny samostatně, zatímco do ZZC bývají umístěni také muži, kteří sem přicházejí se svými rodinami. Dle žalobkyň žalovaná nedostatečně zohlednila možnost uplatnění možných alternativ k detenci dle ust. § 123 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. K možnosti uložení zvláštních opatření se opakovaně vyjádřil Nejvyšší správní soud, který uvedl, že správní orgán by se měl alternativou k detenci zabývat již v rámci rozhodování o zajištění a že umístění do Příjímacího střediska Zastávka může sloužit jako alternativa k detenci. K této otázce žalobkyně rovněž poukázaly na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2015, č. j. 1 Azs 39/2015-28, a rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2018, sp. zn. 49 A 9/2018. Žalobkyně upozornily, že v napadeném rozhodnutí žalovaná prodloužila dobu zajištění o 60 dní na celkem 150 dní, což se blíží hranici maximální možné délky zajištění 180 dní dle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

4. Žalobkyně rovněž poukázaly na skutečnost, že správní vyhoštění do země původu je v jejich případě prakticky i právně nerealizovatelné a zajištění tím postrádá účel daný zákonem. Zdůraznily, že úkon zajištění je dle ust. § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nutně spjat se svým účelem, jímž je správní vyhoštění. Pokud neexistuje účel, tedy reálná možnost správní vyhoštění uskutečnit, zajištění tak pozbývá svého smyslu a stává se nezákonné. V tomto ohledu žalobkyně poukázaly na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 12/2009-61, a usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150. Žalobkyně se domnívají, že povinnost ověřovat překážky zajištění přetrvává při rozhodování o prodloužení zajištění dle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně připomněly, že proti rozhodnutí o správním vyhoštění podaly odvolání, o kterém odvolací orgán dosud nerozhodl, jsou nicméně přesvědčeny, že nemůže být naplněn účel zajištění, neboť existují důvody znemožňující vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně shrnuly, že situace v Iráku je nadále nebezpečná a nestabilní, a to zejména pro ženy – členky jejich náboženské skupiny. Při návratu by žalobkyním hrozilo nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 179 odst. 2 písm. b), c) a d) zákona o pobytu cizinců. Vyhoštění není realizovatelné ani z praktického hlediska, neboť jak vyplývá z tvrzení iráckých autorit i ze správního spisu, nelze očekávat, že by irácké úřady byly schopny poskytnout součinnost pro identifikaci žalobkyň před vypršením maximální lhůty zajištění. Žalobkyně mají za to, že je žalovaná zajistila víceméně automaticky, neboť reálnost návratu předjímá na základě zcela obecných informací o bezpečnostní situaci v Iráku, když své rozhodnutí postavila pouze na informacích od Ministerstva vnitra a přitom nijak nekonzultovala zdroje navrhované žalobkyněmi.
5. V doplnění žaloby žalobkyně soudu předložily ke svému tvrzení o nedostatečném ověření jejich psychického stavu odborný psychologický posudek ze dne 2. 1. 2019, jehož závěrem je doporučení, aby setrvání žalobkyň v ZZC bylo co nejvíce zkráceno.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Vyjádření žalované k žalobě

6. Žalovaná k výzvě soudu předložila správní spis a písemné vyjádření k žalobě, kde uvedla, že až do obdržení předmětné žaloby a dokumentu s názvem „Doplňující podklady pro rozhodnutí správního orgánu ohledně prodloužení délky zajištění – zranitelné osoby v ZZC“ neobdržela žalovaná žádné konkrétní informace týkající se žalobkyně a), na základě kterých by žalovaná mohla uvažovat o jejím zařazení mezi zranitelné osoby, jak je příkladmo definuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU (přijímací směrnice), proto se tímto nemohla v napadeném ani předchozím rozhodnutí o zajištění zabývat, když tyto dokumenty žalovaná obdržela až po vydání napadeného rozhodnutí. K námitce nepřiměřené délky zajištění žalovaná uvedla, že celková doba zajištění stanovená na základě napadeného rozhodnutí nedosahuje ani maximální délky zajištění dle ust. § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Za splnění zákonných podmínek lze tuto dobu prodloužit až na 365, resp. na 545 dnů dle § 125 odst. 2 a 3 zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně opakovaně odmítly konzulární pohovor, který se měl uskutečnit nejprve dne 5. 11. 2018 a poté dne 7. 1. 2019 přímo v ZZC. Dle sdělení Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra (dále jen „SUZ MV“) nejevila žalobkyně a) známky psychického narušení, přestože bývá pasivní při jednání, je pod neustálým dohledem a nepotřebuje lékařské vyšetření. V souvislosti s původním rozhodnutím o zajištění žalobkyň a jejich starších sourozenců žalovaná osvětlila, že se dopustila v odůvodnění předmětného rozhodnutí chyby, když nejenže konstatovala, že zajištění může trvat až 180 dnů, ale také vyčíslila veškeré možné úkony potřebné k realizaci správního vyhoštění na dobu delší než 90 dnů.
7. K námitce neexistence účelu zajištění žalovaná uvedla, že v napadeném rozhodnutí dostala své povinnosti posoudit, zda realizace správního vyhoštění žalobkyň je možná. Odkázala zejména na závazné stanovisko Odboru azylové a migrační politiky MV ČR k otázce možného vycestování žalobkyň do Iráku a na informace Ředitelství služby cizinecké policie ohledně ověření totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu žalobkyním. I přes určitou formu nespolupráce zastupitelského úřadu Iráku i žalobkyň ohledně ověřování totožnosti a tím i vystavení náhradního cestovního dokladu je i nadále možné totožnost ověřit a realizovat správní vyhoštění. Žalovaná podotkla, že žalobkyně krom obecných informací o obavách z Islámského státu nezmínily žádné překážky vycestování, neučinily tak ani v řízení o správním vyhoštění ani v řízení o zajištění za účelem správního vyhoštění i jeho prodloužení. Žalovaná zopakovala, že na konkretizující informace o obavách žalobkyň nemohla nikterak reagovat, protože je obdržela až po vydání napadeného rozhodnutí. Žalovaná mohla reagovat jen na obecnou informaci, že se žalobkyně obávají Islámského státu a mají strach o svůj život. Žalobkyně uvedly, že mají v Iráku rodiče, kteří žijí v uprchlickém táboře, nikterak však nezmínily, že by byly pronásledovány či jim hrozilo jakékoliv nebezpečí pro jejich příslušnost k Jezídům a ani pro to, že jsou ženami. Veškeré takové informace vyplynuly až z předmětné žaloby. Samotný postoj žalobkyň taktéž nenasvědčuje skutečnosti, že by v Evropě hledaly ochranu právě před Islámským státem. Žalobkyně sice ve svých výpovědích uvedly, že hodlají požádat o mezinárodní ochranu ve formě azylu, ale chtěly tak učinit pouze ve Spolkové republice Německo, přestože byly zajištěny v České republice a poučeny o možnosti požádat o azyl zde. O azyl nepožádaly ani v jiné bezpečné zemi, kterými cestovaly.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

8. Ve vyjádření k doplnění žaloby žalovaná uvedla, že posudek o psychickém stavu žalobkyně nemohl být nikterak zohledněn, neboť byl vypracován až po vydání napadeného rozhodnutí. V předmětném posudku se jako o postižené a nekomunikující hovoří o starší ze dvou sester, tedy o žalobkyni b), kdy ani není stanovena žádná diagnóza, jen domněnka, že se může jednat o formu mentální retardace nebo o posttraumatickou stresovou poruchu. Žalovaná upozornila, že v žalobě se naopak hovoří o problémech s komunikací a o možné mentální poruše u mladší z obou sester, tedy u žalobkyně a), kdy naopak starší sestra, která plně komunikuje, upozornila zástupce žalobkyně na chování a stav své sestry. Žalované není známo, že by si některá ze žalobkyně stěžovala či vyžadovala odborné posouzení jejich zdravotního stavu včetně stavu psychického. Toto je na posouzení zaměstnanců SUZ MV, případně osob pracujících a sloužících v ZZC, nikoli na žalované. Žalované bylo telefonicky potvrzeno, že proběhl pohovor s žalobkyní b), nicméně posudek ji nebyl nikterak poskytnut, ani z něj nebyly poskytnuty žádné údaje k přijetí jakýchkoliv opatření. Při zkoumání důvodů zajištění dne 14. 1. 2019 pak pracovnice SUZ MV sdělila, že žalobkyně a) nejeví známky psychického narušení, pouze někdy bývá při jednání pasivní, a že žalobkyně v současné době nepotřebují lékařské vyšetření. Dle žalované není předložené vyjádření odborným psychologickým posudkem, neboť je podepsáno Mgr. P. U., jejímž předmětem podnikání je poradenská činnost v oblasti společenských věd a rozvoje osobnosti. S ohledem na výše uvedené skutečnosti žalovaná navrhl, aby soud vydal rozsudek, ve kterém zamítne podanou žalobu.

Posouzení věci soudem

9. O žalobě soud rozhodl bez jednání, neboť žalovaná s tímto postupem výslovně vyjádřila souhlas a žalobkyně v zákonné lhůtě podle § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců nenavrhly konání jednání.
10. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanovení § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkouvává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ustanovení § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.
11. Po přezkoumání skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování žalované (dle ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s.), a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl soud k závěru, že předmětná žaloba není důvodná.
12. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné pro rozhodnutí o žalobě. Ředitelství služby cizinecké policie dne 25. 10. 2018 požádalo Velvyslanectví Irácké republiky o ověření totožnosti žalobkyně a o vydání náhradních cestovních dokladů. Na den 5. 11. 2018 byl domluven konzulární pohovor s pracovníky zastupitelského úřadu. Ten se však neuskutečnil, neboť se jej žalobkyně odmítly zúčastnit. Příslušné velvyslanectví následně souhlasilo s uskutečněním konzulárního pohovoru přímo v ZZC, Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

kde byly žalobkyně umístěny. Rozhodnutím žalované ze dne 3. 11. 2018, č. j. KRPÚ-196434-42/ČJ-2018-040022-SV-ZZ, bylo žalobkyním dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a 2 zákona o pobytu cizinců uloženo správní vyhoštění s dobou zákazu vstupu na území členských států Evropské unie 1 rok a s dobou vycestování z území České republiky 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí. S předáním rozhodnutí o správním vyhoštění byly žalobkyně poučeny, aby s žalovanou i zastupitelským úřadem spolupracovaly, což by vedlo k dřívějšímu ověření totožnosti, vydání cestovního dokladu a tím i dřívější realizaci správního vyhoštění a propuštění ze zajištění. Dne 7. 11. 2018 podaly žalobkyně proti rozhodnutí o správním vyhoštění odvolání. Součástí správního spisu jsou dále Závazná stanoviska Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, k možnosti vycestování cizince ze dne 10. 10. 2018, v nichž je uvedeno, že vycestování žalobek do Iráku je možné, ve spisu je také založena Informace téhož orgánu o bezpečnostní a politické situaci v Iráku ze dne 6. 3. 2018.

13. Dle ust. § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.
14. Předmětem přezkumu o prodloužení zajištění není posouzení podmínek pro zajištění, nýbrž oprávněnost zajištění cizince. Časový harmonogram jednotlivých kroků, které správní orgán v předmětném řízení činí, je pouze na úvaze správního orgánu, avšak aby zajištění cizince bylo oprávněné, musí být řízení o zajištění cizince za účelem jeho vyhoštění vedeno aktivně, svědomitě a s náležitou pečlivostí. Následný výkon správního uvážení při rozhodování o prodloužení doby zajištění musí vycházet z odůvodnění prvotního rozhodnutí o zajištění, a to tak, aby soud mohl přezkoumat, zdali správní orgány správního uvážení nezneužily. V řízení o žalobě soud přezkoumává postup policie v otázce komunikace a spolupráce se státy, do nichž mají být cizinci vyhoštěni a spolu s tím zkoumají, zda uvážení správního orgánu o prodloužení zajištění nepřesahuje zákonné meze a má oporu ve zjištěném skutkovém stavu. Odůvodnění rozhodnutí o prodloužení zajištění tak musí především obsahovat úvahu o krocích, které správní orgán učinil a vymezení důvodu proč nebylo dosud možné vyhoštění cizince provést. Předpokladem prodloužení zajištění je potencionální možnost realizování vyhoštění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 1 As 71/2012-46, dostupný na www.nssoud.cz).
15. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 11. 2011, sp. zn. 1 As 119/2011, dostupný na www.nssoud.cz, správní orgány jsou povinny při rozhodování o prodloužení doby zajištění cizince podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců důkladně a svědomitě posuzovat skutečnosti, které by prodloužení zajištění odůvodňovaly. Uvedené skutečnosti musí být přesvědčivým a nezpochybnitelným způsobem doloženy ve spisovém materiálu. Nejsou-li tyto podmínky respektovány, nemá skutková podstata, z níž správní orgán v řízení vychází, oporu v předloženém spisovém materiálu. Je úkolem soudu, aby v řízení o žalobě proti rozhodnutí o prodloužení doby zajištění hodnotil postup žalovaného v řízení. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

o správním vyhoštění a aby přezkoumal, zda uvážení správního orgánu o prodloužení zajištění nevybočuje ze zákonem stanovených mezí, má oporu ve zjištěném skutkovém stavu a není svévolné.

16. Z judikatury Nejvyššího správního soudu také vyplývá, že správní orgány musí při rozhodování o zajištění sledovat účel, pro který bylo omezení osobní svobody v podobě zajištění cizinců přijato (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 12/2009-61, dostupný na www.nssoud.cz). Tyto závěry bezpochyby platí i při rozhodování o prodloužení doby zajištění. Soudy jsou povinny k žalobní námitce přezkoumat, zda zajištění cizince je oprávněné; ověří tedy především, zda žalovaný postupuje v řízení o správním vyhoštění s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě a bez zbytečných průtahů. Soudní přezkum zákonnosti zajištění zahrnuje rovněž hodnocení, zda zajištění cizince směřuje k jeho primárnímu cíli.
17. S ohledem na výše uvedená kritéria přezkumu rozhodnutí o prodloužení zajištění soud uvádí, že žalovaná v odůvodnění napadených rozhodnutí nejprve shrnula dosavadní průběh řízení s tím, že zopakovala, jaké důvody vedly k rozhodnutí o prvotním zajištění žalobkyn. Žalovaná taktéž shrnula a zároveň dostatečně konkretizovala jednotlivé procesní kroky, jejichž cílem je vohoštění žalobkyn do Iráku. Žalovaná uvedla, že dne 25. 10. 2018 bylo požádáno Velvyslanectví Irácké republiky o ověření totožnosti žalobkyn a o vydání náhradního cestovního dokladu. Následně byl domluven na den 5. 11. 2018 konzulární pohovor, který se však neuskutečnil, neboť se jej žalobkyně odmítly zúčastnit. Žalovaná rovněž vysvětlila, že proces ověřování totožnosti občanů Iráku je velmi zdlouhavý, dle praxe však nikoliv nemožný, přičemž dodala, že je v tomto ohledu odkázána na Velvyslanectví Irácké republiky. Především poukázala na skutečnost, že Velvyslanectví Irácké republiky vyřizuje předmětné žádosti neprodleně jen v případech osob, které po ukončení konzulárního pohovoru požádaly o dobrovolný návrat. V ostatní případech je proces zdlouhavý a příslušné velvyslanectví nečiní žádné kroky k urychlení tohoto procesu. Z výše uvedeného je zřejmé, že žalovaná své povinnosti odůvodnit nutnost prodloužení doby zajištění dostala, když v napadeném rozhodnutí detailně popsala svůj dosavadní postup ve věci správního vyhoštění žalobkyn.
18. K námitce neexistence účelu zajištění spojené s nerealizovatelností vyhoštění soud uvádí, že při úvaze o pravděpodobnosti realizace vyhoštění v rámci rozhodování o zajištění je nutno vždy zohledňovat aktuální situaci ve státě, do kterého má být cizinec vyhoštěn. Pokud existuje zastupitelský orgán dožadovaného státu, který nevyloučil spolupráci při realizaci správního vyhoštění, musí mít správní orgán po splnění zákonných podmínek, možnost v reálném čase vyhoštění realizovat, nebo se o něj pokusit. Jiná situace by samozřejmě nastala, pokud by již stát, do něhož by měl být cizinec vyhoštěn, fakticky neexistoval, neboť by jeho státní orgány byly z nějakého důvodu paralyzovány, neexistovaly nebo pokud by orgány tohoto státu výslovně odmítaly spolupráci. V takovém případě by předpoklad realizace správního vyhoštění zjevně nebyl dán. Tak tomu ovšem v daném případě není, neboť irácké orgány dle prohlášení žalované spolupracují a úroveň spolupráce se zvyšuje.
19. Pokud jde o samotnou situaci v Iráku, soud uvádí, že z obecných tvrzení žalobkyn o Jezídech a Islámském státu nebylo v době rozhodování žalované možné dojít závěru, že by správní vyhoštění bylo nerealizovatelné. Žalovaná se politickou a bezpečnostní situací Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

v domovském státu žalobkyň zabývala a její rozhodnutí vycházelo ze Závazných stanovisek Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, k možnosti vycestování cizince ze dne 10. 10. 2018, jehož závěrem bylo, že vycestování žalobkyň do Iráku je možné, a rovněž z Informace téhož orgánu o bezpečnostní a politické situaci v Iráku ze dne 6. 3. 2018.

20. K námitce nepřiměřené doby délky zajištění soud uvádí, že doba trvání zajištění může být odůvodněna složitostí přípravy výkonu správního vyhoštění. Zohlednit lze např. skutečnost, že žalobce během vstupu a pobytu na území České republiky nedisponoval platným cestovním dokladem ani jiným dokladem totožnosti, přičemž lze, aby správní orgán vycházel rovněž ze zkušeností z minulých případů, kdy ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu zastupitelským úřadem dotčeného státu podléhá zvláštním administrativním podmínkám a je velice zdoluhavé (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 22. 3. 2011, č. j. 8 A 53/2011-18, dostupný na www.nssoud.cz).
21. V projednávaném případě je zřejmé, že potřebné úkony směřující k ověření totožnosti žalobkyň a k vydání náhradních cestovních dokladů byly ze strany žalované provedeny. Ke zdržení celého procesu došlo jak postupem zastupitelského úřadu Irácké republiky, který žalovaná nemohla nijak ovlivnit, tak i přístupem samotných žalobkyň, které se odmítly zúčastnit konzulárního pohovoru. Pokud by konzulární pohovor byl proveden, urychlilo by to identifikaci žalobkyň a tím i případný návrat do Iráku. Soud proto shledal, že žalovaná v řízení o zajištění žalobkyň za účelem jejich zajištění postupovala do vydání napadeného rozhodnutí s náležitou pečlivostí a aktivně směřovala k naplnění primárního cíle zajištění.
22. Pokud jde o námitky ohledně nedostatečně zjištěného skutkového stavu, kdy žalobkyně v žalobě upozornily na skutečnost, že jsou zranitelnými osobami a že jim hrozí nebezpečí vážné újmy při návratu do Iráku, soud konstatuje, že v průběhu správního řízení se žalobkyně omezily toliko na obecná tvrzení o strachu z Islámského státu. Do okamžiku vydání napadeného rozhodnutí nedošlo k žádné změně v jejich tvrzení a ani žalované nepředložily tvrzení nová, se kterými by se žalovaná v původním rozhodnutí o zajištění nevypořádala. Soud připomíná, že napadené rozhodnutí může přezkoumat dle ust. § 75 odst. 1 s. ř. s. pouze v rámci skutkového stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu, a proto nemohl námitkám vyplývajícím ze skutkových tvrzení uplatněných poprvé až v žalobě, vyhovět.
23. Dokazování soud neprováděl, neboť tvrzení žalobkyň ohledně situace v Iráku nejsou v rozporu s informacemi zjištěnými žalovanou a nevztahují se konkrétně k žalobkyním. Co se týká určitého stresu a diskomfortu způsobeného zajištěním, soud to nepovažuje za důvod vylučující zajištění či správní vyhoštění, neboť lékařskou péči lze poskytnout i v ZZC. Z tohoto důvodu soud neprovedl důkaz Vyjádřením k psychickému stavu žalobkyň.
24. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti soud uzavírá, že žádné ze žalobních tvrzení o pochybení žalované neshledal důvodným. Soud má za to, že skutkový stav lze mít za dostatečně zjištěný a odpovídající okolnostem daného případu ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 a ustanovení § 3 správního řádu, s tím, že rozhodnutí bylo taktéž přesvědčivě odůvodněno dle požadavků ustanovení § 68 odst. 3 téhož zákona. Vydáním napadeného Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

rozhodnutí tedy nedošlo k porušení žádného ustanovení správního řádu ani zákona o pobytu cizinců, a proto soud žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. ve výroku rozsudku ad I. zamítl.

25. Současně podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně neměly ve věci úspěch a žalované žádné náklady nad rámec její úřední činnosti podle obsahu správního spisu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 22. ledna 2019

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.